

Nicolae Enciu POLITOLOGIE

Chișinău, Editura Civitas, 2005, 384 p.

Sfârșitul mileniului doi a generat evenimente cruciale care au sporit semnificația geopolitică a statelor din Sud – Estul Europei pentru relațiile diplomatice dintre puterile lumii. Deși elitele politice au discreditat noțiunea de *democrație*, generând apatia civică a populației și neîncrederea ei în funcționalitatea politicului, edificarea și ajustarea gândirii politice se impun cu insistență. Pentru a evita o stare totală de apolitism în mediul social, se cere imperativ cultivarea unei culturi politice prin elaborarea de studii și lucrări ce ar satisface plenar orizontul de așteptare al tineretului studios. Îmbucurător este faptul că o asemenea exegeză de marcă se dovedește a fi *Cursul de Politologie*, elaborat de dl Nicolae Enciu, doctor habilitat în istorie, conferențiar, cercetător științific superior la Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei, membru al Asambleii Academiei de Științe a Moldovei. Cursul este structurat în deplină concordanță cu exigențele didactice și academice: **Introducere, 12 teme, curriculum universitar.** Fiecare temă, la rîndul ei, este divizată în subiecte,

unul fiind rezervat obligatoriu pentru seminar și asigurat informațional prin literatura recomandată.

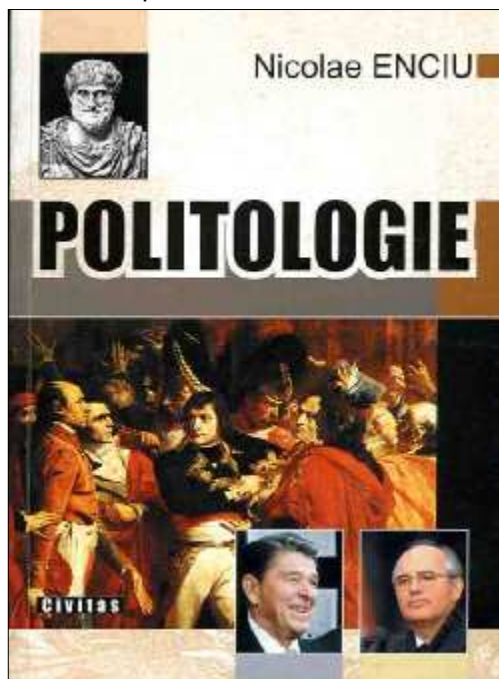
Este foarte important ca oamenii să-și poată construi și exprima propriile opinii. În acest sens,

Nicolae Enciu nu se limitează doar la o expunere generală a materiilor, ci pune în evidență, într-un compartiment separat, la fiecare temă, material documentar în stare brută, care ajută studenților să-și cristalizeze o viziune proprie.

În *Introducere*, autorul motivează actualitatea elaborării Cursului de știință politică prin necesitatea formării unei culturi politice participative. Nicolae Enciu urmărește scopul de a dezvolta capacitățile studenților, de a le înlesni reliefaarea propriilor criterii de apreciere a proceselor și fenomenelor politice din societate.

În primele trei teme: *Obiectul Politologiei, Gîndirea politică în istoria umanității și Politologia ca știință a Puterii*, autorul

definește obiectul de studiu, demonstrează trecerea politologiei de la stadiul intuitivității la cel științific, stabilește rolul disciplinei respective în sistemul științelor politice, selectează legile, categoriile și funcțiile științei politice, menționînd particula-ritățile acestora în Republica Moldova. Un

loc important este rezervat personalităților din antichitate pînă în epoca contemporană, prin radiografierea conceptelor cărora, autorul urmărește evoluția gândirii politice în istoria umanității. Dotat cu simțul observației, care nu conține să înregistreze și să numească realul, Nicolae Enciu prezintă conceptul multiaspectual al *puterii*, concretizînd corelația dintre putere și democrație, tipurile de democrație politică legitimă, stabilind sferele influenței politice și funcțiile atribuite puterii. Este importantă aprecierea sarcinii ce trebuie să-i revină puterii prin descoperirea mecanismului de apariție a instanțelor și a activității specializate care au scopul de a asigura echilibrul social.

Temele: *Sistemul politic* (IV), *Regimul politic* (V), *Statul ca instituție politică fundamentală a sistemului politic* (VI) tratează și analizează teoria generală a sistemelor prin prezentarea conceptelor - cheie, urmărindu-se evoluția sistemului și regimului politic în R. Moldova. Autorul prezintă regimul politic ca o formă de organizare și funcționare a sistemului politic. Un loc important este rezervat genezei și evoluției statului, insistîndu-se asupra trăsăturilor specifice ale funcțiilor pe care le îndeplinește.

Prin analiza temelor: *Democrația între ideal și realitate* și *Partide politice și sisteme electorale*, Nicolae Enciu oferă explicații asupra naturii democrației – dezvoltării sale conceptuale, precum și asupra cauzalității genezei partidelor politice și a sistemelor electorale existente. Informația prezentată ajută cititorul să perceapă adecvat și să promoveze valorile unei societăți democratice.

Principala explicație a depolitizării constă în absența culturii politice – cetățenii nu dispun de ea și nici nu manifestă dorința de a o avea din mai multe motive, unul fiind lipsa cunoștințelor necesare. În tema *Cultura politică* (IX), autorul stabilește mediul de formare a conceptului de cultură materială și spirituală, a mecanismului ce generează (și prin care se manifestă) cultura politică.

Oamenii nu trăiesc izolat, organizarea lor în state dictează anumite reguli de comportament în care se implică puterea: în așa mod, apar relații politice internaționale – subiect tratat în tema a X-a. Egoismul uman l-a generat și pe cel statal, ultimul fiind limitat de norme ce se impun pentru păstrarea stabilității. În acest context, se înscrie rolul geopoliticii.

Relațiile dintre state au provocat tendințe vizibile de integrare. În tema a XI-a, autorul menționează cauzele acestor procese, documentîndu-se prin conceptele cunoscuților autori ce au tratat această problemă.

În final (tema XII), Nicolae Enciu face prognoza politică. În dependență de cunoașterea mai multor factori: legitățile fenomenelor reale și teoretice, istorie, comportament politic, etc., scenariul pretins al viitorului este mai aproape sau mai distanțat de viitorul real.

Netăgăduita originalitate a cursului se impune prin modalitatea structurării și analizei conținutului. Este pentru prima dată cînd în lucrările de acest gen sînt valorificate particularitățile naturii și funcției politicului în Republica Moldova. Cursul de *Politologie*, elaborat de Nicolae Enciu, generează un eficient proces de reconstrucție a unei conștiințe individuale, fondată pe o bază informațională solidă. Prin urmare, recomandăm cursul nu numai studenților, dar și publicului interesat, avizat. Această nouă apariție editorială contribuie mult la dezvoltarea culturii politice din republica noastră.

Lidia PADUREAC, doctor în istorie

